Detaljni izvedbeni plan

Akademska godina: 2025/2026	**Semestar:** Ljetni
Godina studija: 1	**Studij:** Komunikologija - Znanstveno istraživanje medija i odnosi s javnošću (R) (Diplomski)

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU

Naziv kolegija: Teorije i istraživanje javnoga mnijenja	
Kratica kolegija: KD1 2-2	
ECTS bodovi: 5	**Šifra kolegija:** 186872
Preduvjeti za upis kolegija: Nema	
Ukupno opterećenje kolegija	
Vrsta nastave	**Ukupno sati**
Predavanje	30
Auditorna vježba	15
Mjesto i vrijeme održavanja nastave: HKS – prema objavljenom rasporedu	

II. NASTAVNO OSOBLJE

Nositelj kolegija	
Ime i prezime: Burić Ivan	
Akademski stupanj/naziv:	**Izbor:** izvanredni profesor
Kontakt e-mail: iburic@hrstud.hr	**Telefon:**
Konzultacije: Prema objavljenom rasporedu	
Suradnici na kolegiju	

III. DETALJNI PODACI O KOLEGIJU

Jezik na kojem se nastava održava: Hrvatski	

Opis kolegija	Cilj predmeta je upoznati studente s najvažnijim klasičnim i suvremenim teorijama javnoga mnijenja te valjanim metodologijskim pristupom i aktualnim dometom empirijskih istraživanja. Predmet bi, prvo, trebao pridonijeti boljem razumijevanju geneze i dinamike javnoga mnijenja te osposobiti studente za pravilnu interpretaciju i uporabu rezultata istraživanja koja se provode na tom području. Drugo, provedbom vlastitog istraživanja u okviru vježbi trebali bi operativno upotrijebiti sve što su naučili tijekom nastave kako bi se izravno uvjerili i naučili na koji se način priprema, provodi, analizira i prezentira istraživanje koje zadovoljava visoke znanstvene/stručne standarde. Sadržaj predmeta: Konceptualizacija javnosti, mnijenja i javnoga mnijenja. Sociološke i psihološke teorije javnoga mnijenja. Javno mnijenje kao komunikološki koncept. Razvoj i aktualni status istraživanja javnoga mnijenja. Primjena kvalitativnih i kvantitativnih metoda u istraživanju javnog mnijenja. Osobni intervju i fokus-grupe. Anketa (vrste anketne metode, planiranje i realizacija uzorka, konstrukcija anketnog upitnika, provedba ankete, obrada i interpretacija rezultata). Ostale metode. Transverzalna i longitudinalna istraživanja javnoga mnijenja. Predizborna istraživanja i izlazne ankete. Metrijske karakteristike istraživanja i glavni izvori pogrešaka i pristranosti. Društveni značaj i etika istraživanja javnoga mnijenja.
Očekivani ishodi učenja na razini kolegija	Izdvojiti glavne značajke klasičnih i suvremenih teorija javnoga mnijenja. Usporediti društveni značaj i ulogu etike u istraživanju javnoga mnijenja. Konstruirati vlastito istraživanje odabranom metodom za ispitivanje javnoga mnijenja. Analizirati osnovne postavke metodologijskog pristupa i aktualnog dometa empirijskih istraživanja javnoga mnijenja. Interpretirati rezultate istraživanja koja se provode iz područja javnoga mnijenja.
Literatura	
Obavezna	Lamza Posavec, V., Javno mnijenje: teorije i istraživanje, Zagreb, Alinea, 1995.; Gawiser, S. R., Witt, E. G., A Journalist's Guide to Public Opinion Polls, Wesport, Praeger Publishers, 1994.
Dopunska	Norander, B., Wilcox C., Understanding Public Opinion, Washington D. C., CQ Press, 2010.; Lamza Posavec, V., Mjerenje javnosti: metodologijski i analitički pristupi istraživanju javnoga mnijenja, Zagreb, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, 2015. Odabrani članci iz časopisa: Public Opinion Quarterly, International Journal of Public Opinion Research, Društvena istraživanja i dr
Način ispitivanja i ocjenjivanja	

Polaže se DA	**Isključivo kontinuirano praćenje nastave** NE	**Ulazi u prosjek** DA

Preduvjeti za dobivanje potpisa i polaganje završnog ispita	Redovito pohađanje nastave (prisutnost na najmanje 70% nastave); stjecanje minimalno 35% bodova (od ukupno 100 bodova) tijekom nastave.

Način ocjenjivanja	Način stjecanja bodova: 1. nastavne aktivnosti 70% ocjene – prvi kolokvij 30%, drugi kolokvij 30%, kratke provjere znanja 10 %; 2. završni ispit – 30% ocjene. Brojčana ljestvica ocjenjivanja studentskog rada: izvrstan (5) 90 do 100% bodova; vrlo dobar (4) 80 do 89,9% bodova; dobar (3) 65 do 79,9% bodova; dovoljan (2) 50 do 64,9% bodova; nedovoljan (1) 0 do 49,9 % bodova
Način polaganja ispita	Kontinuirano vrednovanje studentskog rada kroz nastavne aktivnosti; završni pismeni ispit (minimum za prolaz na pismenom ispitu je 50% točne riješenosti).

Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava za prijenos bodova

VRSTA AKTIVNOSTI	ECTS bodovi - koeficijent opterećenja studenata	UDIO OCJENE (%)
Pohađanje nastave	1	0
Rad na vježbama	1	20
Kolokvij-međuispit	1	25
Kolokvij-međuispit	1	25
Ukupno tijekom nastave	4	70
Završni ispit	1	30
UKUPNO BODOVA (nastava+zav.ispit)	5	100

IV. TJEDNI PLAN NASTAVE

Predavanja

#	Tema
1	Uvodno predavanje: plan i način rada, obveze na predmetu. Naznaka tematskog raspona predmeta: što je javno mnijenje, zašto se istražuje, kako se istražuje i kako se publiciraju (prezentiraju) nalazi.
2	Što je javno mnijenje? Kako se konceptualizira javnost, mnijenje i javno mnijenje ovisno o kulturno-povijesnom, sociološkom, (socio)psihološkom ili komunikološkom teorijskom osloncu.
3	Žašto se istražuje javno mnijenje? Osvrt na povijesni razvoj i aktualni status istraživanja javnoga mnijenja te njegovu društvenu, političku i praktičnu relevantnost u moder(niziran)im društvima; etička pitanja. Kako se istražuje javno mnijenje? Istraživanje kao proces; naznaka glavnih faza procesa.
4	1. faza – priprema: izbor problematike (tema), konceptualizacija istraživanja, operacionalizacija (konstrukcija mjernih instrumenata i upitnika); vrste i uloga varijabli/skala.
5	Vrste uzoraka; prednosti i nedostatci pojedinih vrsta.
6	Intervjui i fokus-grupe kao kvalitativni izvori potencijalno relevantnih informacija za kvantitativna istraživanja.
7	2. faza – provedba: načini prikupljanja podataka (primarni i sekundarni izvori); vrste anketnih istraživanja; transverzalna i longitudinalna istraživanja; predizborna istraživanja i izlazne ankete; prednosti i nedostatci/ograničenja pojedinih vrsta.
8	Kolokvij
9	3. faza – sređivanje, obrada, analiza i interpretacija rezultata: metrijske karakteristike istraživanja i glavni izvori pogrešaka i pristranosti po fazama; doseg interpretacije nalaza ovisno o spomenutim ograničenjima.

10	4. faza – prikaz (objavljivanje, publiciranje, diseminacija) nalaza ovisno o mediju i publici kojoj su namijenjeni (stručna ili šira javnost); etički kodeksi objavljivanja koje propisuju glavne strukovne udruge WAPOR (World Association of Public Opinion Research) i ESOMAR (European Society of Marketing Research).
11	Publiciranje u znanstvenoj/stručnoj literaturi; publiciranje u obliku istraživačkog izvješća namijenjenog potrebama naručitelja istraživanja.
12	Prikaz i interpretacija rezultata u masovnim medijima: TV, radio, tisak, internet.
13	Kritički osvrt na javni (medijski) tretman rezultata različitih istraživanja javnoga mnijenja iz perspektive svega naučenog tijekom semestra.
14	Prikaz rezultata vlastitog istraživanja u obliku istraživačkog izvješća, znanstvenog ili stručnog rada.
15	Simulacija prikaza rezultata vlastitog istraživanja u masovnim medijima (TV, radio, tisak, internet).

Auditorne vježbe

#	**Tema**
1	Upoznavanje s analitičkim softverom: SPSS, JASP. Upoznavanje sa sekundarnim izvorima podataka dostupnim on-line: ESS (European Social Survey), WVS (World Values Survey), Pilarov barometar hrvatskoga društva i slično.
2	Preuzimanje (ili općenito: unos), kontrola i sređivanje vlastitih podataka ili podataka iz sekundarnih izvora; podatci kao varijable; vrste i transformacije varijabli; distribucije varijabli.
3	Osnovni deskriptori: prosjeci (aritmetičke sredine), proporcije i glavne mjere varijabilnosti (varijanca/standardna devijacija); izračun u SPSS-u/JASP-u.
4	Osnovni pokazatelji razlika (hi-kvadrat test, t-test, jednosmjerna ANOVA); izračun u SPSS-u/JASP-u.
5	Osnovni pokazatelji povezanosti (korelacija) i determinacije (regresija); izračun koeficijenata u SPSS-u/JASP-u.
6	Inferencijalni iskorak: uzorak i populacija; deskriptori/koeficijenti kao statistici; teorijske distribucije statistika i procjena parametara; raspon sigurnosti (pouzdanosti); izračun u SPSS-u/JASP-u.
7	Pojam statističke značajnosti; značajnost naučenih statistika/koeficijenata; izračun u SPSS-u/JASP-u.
8	Priprema vlastitog istraživanja: izbor tema; početni izbor varijabli i konstrukcija upitnika.
9	Priprema vlastitog istraživanja: provedba intervjua i fokus-grupe; pilotanketa.
10	Priprema vlastitog istraživanja: završna verzija upitnika i dogovor za provedbu; provedba u obliku domaće zadaće tijekom dva tjedna.
11	Priprema za unos, transformacije i obradu podataka; ponavljanje postupaka naučenih na sekundarnoj građi kao priprema za baratanje vlastitim podacima.
12	Unos, obrada i zajednička analiza/interpretacija podataka vlastitog istraživanja.
13	Priprema za prikaz u znanstvenoj/stručnoj literaturi ili u obliku istraživačkog izvješća prema načelima naučenim na nastavi (rad u grupama; prikaz svima na nastavi).
14	Priprema za simulaciju prikaza rezultata vlastitog istraživanja u masovnim medijima prema načelima naučenim na nastavi (rad u grupama; prikaz svima na nastavi).
15	Kolokvij